

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028
(skrajne daty)
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologiczne aspekty rewalidacji osób z niepełnosprawnością
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 8
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Małgorzata Marmola
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Małgorzata Marmola

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
8	15	15	-	-	-	-	-	-	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu:

C1	Przybliżenie studentom problemów i zadań psychologii rewalidacji
C2	Zwrócenie uwagi na złożoność czynników warunkujących efektywną rehabilitację
C3	Omówienie mechanizmów adaptacyjnych w związku z niepełnosprawnością

C4	Zaznajomienie studentów z formami oddziaływań psychologicznych wobec osób z niepełnosprawnością
C5	Zachęcenie słuchaczy do dalszego samokształcenia w zakresie psychologicznych aspektów rewalidacji osób z niepełnosprawnością

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Posiada szczegółową wiedzę odnośnie uwarunkowań trudności w sferze psychicznej, czynników utrudniających rozwój osób z niepełnosprawnością w celu optymalizacji oddziaływań terapeutycznych	K_W12
EK_02	Posiada pogłębioną wiedzę na temat instytucji pomocowych dla osób z niepełnosprawnością, które wspierają je we wszechstronnym rozwoju i oferują różne formy opieki, diagnozy i terapii.	K_W17
EK_03	Posiada pogłębioną wiedzę odnośnie funkcjonowania społecznego osób z niepełnosprawnością w różnych środowiskach oraz czynników sprzyjających adaptacji do określonych sytuacji	K_W61
EK_04	Ma szczegółową wiedzę odnośnie zasad orzecznictwa i planowania ścieżek edukacyjnych dla osób z różnego typu dysfunkcjami	K_W73
EK_05	Wykorzystuje posiadane umiejętności i wiedzę z zakresu psychologii rewalidacji w pracy z osobami z niepełnosprawnością, właściwie interpretując określone zachowanie tych osób w różnych sytuacjach	K_U02
EK_06	Dobiera właściwe narzędzia do diagnozy sytuacji osób z niepełnosprawnością oraz efektywne metody wsparcia psychologicznego dzieci i dorosłych z różnego typu deficytami	K_U06
EK_07	Umiejętnie wspiera w rozwiązywaniu problemów natury psychicznej osoby z niepełnosprawnością, będące w różnym wieku oraz prognozuje konsekwencje różnych działań	K_U10
EK_08	Jest gotowy do podjęcia psychologicznych działań wspierających na rzecz osób z niepełnosprawnością i współpracy z instytucjami pomocowymi wykorzystując swoje umiejętności i kompetencje osobiste i społeczne	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Psychologiczne aspekty funkcjonowania osób z niepełnosprawnością. Rewalidacja a rehabilitacja- wyjaśnienie podstawowych pojęć
Indywidualne i środowiskowe uwarunkowania adaptacji osób do niepełnosprawności
Rodzina a radzenie sobie z niepełnosprawnością
Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością a współpraca z rodziną
Czynniki psychospołeczne utrudniające efektywną rewalidację
Osobowość a efektywność rewalidacji

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Specyfika niepełnosprawności a motywacja do zmian
Rola środowiska rodzinnego w przełamywaniu trudności związanych z niepełnosprawnością. Formy wsparcia psychologicznego systemów rodzinnych z osobą niepełnosprawną
Specyfika oddziaływań terapeutycznych a problemy psychologiczne osób z niepełnosprawnością. Radzenie sobie z odrzuceniem
Budowanie tożsamości przez osoby z niepełnosprawnością
Role społeczne a specyfika niepełnosprawności. Przekraczanie barier psychologicznych
Psychologiczne problemy aktywizacji zawodowej

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (studium przypadku, dyskusja, burza mózgów).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01	kolokwium	w, ćw
EK_02	kolokwium	w, ćw
EK_03	kolokwium	w, ćw
EK_04	kolokwium	w, ćw
EK_05	praca pisemna nt. „Opracowanie i przeprowadzenie wywiadu z osobą a niepełnosprawnością na temat czynników utrudniających efektywną rehabilitację”, obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw
EK_06	praca pisemna („Opracowanie i przeprowadzenie wywiadu... j.w.), obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw
EK_07	praca pisemna („Opracowanie i przeprowadzenie wywiadu... j.w.), obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw
EK_08	obserwacja i wypowiedzi podczas zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład i ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, analiza jakościowa pracy pisemnej
--

(„opracowanie i przeprowadzenie wywiadu z osobą z niepełnosprawnością na temat czynników utrudniających efektywną rehabilitację” oraz kolokwium zaliczeniowe

Ocena wg skali:

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy

z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi

niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego -udział w konsultacjach	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: - przygotowanie do zajęć - przygotowanie do zaliczenia - przygotowanie pracy pisemnej (opracowanie i przeprowadzenie wywiadu z osobą niepełnosprawną na temat czynników utrudniających efektywną rehabilitację)	8 6 4
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Kowalik, S. (2007). Osoby niepełnosprawne i psychologiczne aspekty ich rehabilitacji. (W:) H. Sęk

(red.). *Psychologia kliniczna*, T. 2. Warszawa: PWN.

Kowalik, S. (2018). *Stosowana psychologia rehabilitacji*. Warszawa: Scholar.

Liberska, H. (red.) (2011). *Rodzina z dzieckiem niepełnosprawnym. Możliwości i ograniczenia rozwoju*. Warszawa: Difin.

Panasiuk, M., Patyk, K. (2017). *Wsparcie młodzieży i dorosłych ze spektrum autyzmu*. Gdańsk: GWP.

Literatura uzupełniająca:

Kościelska, M. (2004). *Niechciana seksualność*. Warszawa: Wydawnictwo Jacek Santorski.

Fajfer-Kruczek, I. (2015). *Wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnością w środowisku lokalnym*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytet Śląski.

Kopańska, M., Ochojska, D. et.al. (2022). Selected methods of therapeutic interactions with people with mild symptoms of autism spectrum disorder. *Frontiers in Psychiatry*, 13, 942218.

Ochojska, D., Pasternak, J. (2021). Diagnostic errors in autism spectrum disorder and their consequences - case studies (Błędy diagnostyczne w zaburzeniach ze spektrum autyzmu i ich konsekwencje– raport z badań pilotażowych wśród rodziców dzieci z błędną diagnozą autyzmu). *Psychiatria Polska*, 55(4), 787–799.

Winczura B., Cytowska, B. (2014). *Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka*. Kraków: Oficyna Wydawnicza IMPULS.

Zabłocki, K. (1999). *Dziecko niepełnosprawne, jego rodzina i edukacja*. Warszawa: Wyd. Akad. „Żak”.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej